

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

KIHÍVÁSOK ÉS MEGOLDÁSOK - A MAB MEGÚJÍTOTT ELJÁRÁSAI

FIR FÓRUM 2025. SZEPTEMBER 23.

dr. Kőfalusi Eszter, Jogi vezető

NFTV. 2025.02.28. NAPJÁTÓL HATÁLYOS VÁLTOZÁSOK:

67. § (4) érintett eljárások:

- a doktori iskola létesítésével és doktori képzésének indításával, valamint doktori iskola új tudományágban történő képzésindításával,
- a képzések indításával kapcsolatos

a felsőoktatási intézmény beszerzi a MAB szakvéleményét.

67. § (4b) alapján az eljárásokban a MAB helyett felkérhető az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Regiszterbe (European Quality Assurance Register for Higher Education) bejegyzett szervezetet.

69. § (1a) A MAB egyetemi tanári pályázatok értékelése céljából kidolgozott szempontrendszerét a miniszter hagyja jóvá. A MAB a szempontrendszert honlapján közzéteszi.

A MAB az Nftv. 71/B. § (1) bekezdés, valamint a felsőoktatási minőségértékelés és -fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II. 22.) Korm. Rendelet (Minőségügyi Kormányrendelet) 26. § szerinti eljárásokban készít szakvéleményt.

MINŐSÉGÜGYI KORMÁNYRENDELET

Módosult: 2025.04.23. napjától

Eljárási szabályok: Képzésértékelési és doktori eljárások, valamint a felülvizsgálati eljárások vonatkozásában új, 24/A. § rendelkezései irányadók.

A 26. § e) ponttal pedig a jogalkotó megteremtette a konzultációk tartásának lehetőségét.

ÚJ MAB SZMSZ

- Testület által elfogadva: 2025. július 10.
- Miniszteri jóváhagyás: 2025. július 22.
- Új struktúra: kétszintű döntéshozatal, Kollégiumok → Testület

SZMSZ FŐBB VÁLTOZÁSOK

Titkárság feladatainak részletes rögzítése

Eljárási díjak: 2025. szeptember 1-től az SZMSZ melléklete tartalmazza

Díjak alapja: MAB Önköltségszámítási Szabályzata

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS - ÚJ ÖNÉRTÉKELÉSI ESZKÖZ (INTEGRA)

- Testület által elfogadva: 2025. július 10.
- Az érintett intézményekkel az IA szolgáltatási szerződésben már így kötjük
- ESG-alapú, integrált megközelítés
- Cél: intézményi akkreditáció megerősítése, egységes, átlátható és a gyakorlatban is jól alkalmazható struktúra kialakítására
- Holisztikus értékelés: teljes képzési kínálat, tudományos és harmadik missziós tevékenységek

INTEGRA ÚJDONSÁGAI

EU Tanács ajánlásokhoz illeszkedik

RRF-projekt és OECD elemek beépítése

Új felsőoktatási hívószavak:

- mikrotanúsítvány
- tudományetika, szerzői jog, szellemi tulajdon
- mesterséges intelligencia, digitális kompetenciák,
- életpályamodell, tanulási innováció

INTEGRA FELÉPÍTÉSE

- Preambulum: ESG 2015 bevezetője, célok, alapelvek, fogalommeghatározás
- ESG-standardok és irányelvek teljes terjedelemben
- Orientáló szempontok → felhasználói fókusz, az ESG értelmezést segítik
- Képzési program kifejezés: a lehető legszélesebb értelemben vett felsőoktatási képzési szolgáltatásokra vonatkozik, így magában foglalja az intézmény által kínált teljes képzési portfóliót
- Tudományos tevékenység: oktatásra vonatkoztatva: „Az intézmény kutatásszervezési (K+F+I+O) tevékenysége”
- Mellékletek: organogram, partnerkapcsolatok, harmadik misszió

KÉPZÉSÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁSOK VÁLTOZÁSAI

- 2025. febr. 28-tól közvetlenül MAB-nál indulnak az eljárások
- Új, egységesített űrlapok → formai hibák csökkentése, egyszerűsítés
- Tanárszakok: speciális sablonok

AZ ÚJ ŰRLAP STRUKTÚRÁJA

- ESG-alapú kérdések → belső minőségbiztosítás értékelése, nincsenek rossz válaszok, IA eljárással való összekötést segítik
- Képzési programok szakmai tartalmára, oktatói körre vonatkozó kérdések

EDDIGI TAPASZTALATOK, GYAKORI PROBLÉMÁK

- Szakfelelős kijelölése → Vhr + MAB szempontok – minőségbiztosítási szempontú értékelés
- Ismeretkörök meghatározása → nem tantárgylistát kérünk, hanem a kimeneti követelményekhez kötődő tartalmi ismeretanyagot
- KKK-összhang igazolása: ismeretanyag megfeleltetéssel, kompetenciatérképpel vagy kompetencia-mátrixszal
- „Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez? Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők (nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük)”. - szabadszavas választ kérünk a kérdésre, hogy a tantárgyak által hogyan fogja a hallgató megszerezni/elérni a tantárgyhoz rendelt kompetenciákat, amit a kompetencia mátrixban jelöltek.

JOGSZABÁLYI MEGFELELÉS VS. MINŐSÉGÉRTÉKELÉS A MAB ELJÁRÁSÁBAN

Jogszábaýi megfelelés (Nftv., Vhr. 87/2015.):

- Minimumfeltételek, teljesítésük kötelező – egyetlen hiány esetén is elutasítás (KKK megfelelés, kredit- és óraszámok, ismeretkörök arányai, szakfelelős végzettsége és fokozata)

Minőségértékelés:

- Képzés szakmai megalapozottsága, logikus felépítése, fenntarthatósága
- Tanterv koherenciája, tanulási eredmények mérhetősége
- Oktatói kör és belső minőségbiztosítás működése
- Hiányosság esetén: fejlesztési javaslatok (kizárólag súlyos esetben elutasítás pl. elavult képzési program, elavult szakirodalom, oktatói kör, nagyrészt vendégoktató)
- Részletes szempontrendszer: MAB honlap – képzésértékelési eljárások

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

2025 őszén kérdőív az intézményi és bírálói tapasztalatokról – visszajelzés alapján fogjuk az űrlapot felülvizsgálni

Workshop szervezése az intézményeknek

Folyamatos konzultációk

DOKTORI ELJÁRÁSOK VÁLTOZÁSAI

- 2025. febr. 28-tól: - a doktori iskola létesítésére, doktori képzés indítására és doktori iskola új tudományágban történő képzésindítására irányuló eljárásokban a felsőoktatási intézmény a MAB szakvéleményét a MAB-tól közvetlenül szerzi be.
- Új formanyomtatványok, korábbi eljárási tapasztalatok, nemzetközi gyakorlatok beépítésre kerültek
- ESG mellett: ERA-értékek, Salzburgi alapelvek

ÚJ ELJÁRÁSOK

- Nem támogató MAB Testületi döntés esetén: a hallgatói érdekek védelme érdekében - késleltetett hatályú akkreditáció-megvonás: 6 hónap, megfelelés irányába tett lépések esetén marad az akkreditált státusz
- IA - DIA integráció 1. lépése: Klaszteralapú akkreditáció → öt vagy ötnél több DI esetén
 - klaszter: DI-k tudományterületi alapú csoportosítása
 - minden DI külön határozatot kap, de az eljárás egyben zajlik
 - eljárás optimalizálása, adminisztratív terhek csökkentése
- DI státuszriport akkreditációs hatályharmonizációhoz: DI akkreditációs hatályának igazítása az intézményihez, jelentős időbeli eltérés esetén

FELÜLVIZSGÁLATI ELJÁRÁS

- Minőségügyi Korm. rend. 24/A. §
- Közléstől számított 30 napon belül kérhető felülvizsgálat
- Új tényre hivatkozni nem lehet
- Új FvB Ügyrend → MAB honlapján

KONZULTÁCIÓS LEHETŐSÉG

Minőségügyi Korm. rend. módosítás után:

A Minőségügyi Kormányrendelet 26. § e) pontja alapján a MAB az Nftv. 70. § (1) bekezdésében megfogalmazott célok és feladatok ellátása érdekében szakmai támogatást nyújthat a felsőoktatási intézmények minőségfejlesztési tevékenységeinek kidolgozásához és működtetéséhez.

- intézményi támogatás konzultációval
- bejelentkezés űrlapon – MAB honlapján
- folyamatban lévő eljárás ideje alatt nem kezdeményezhető
- eljárás előtt több ügyben is kérhető

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

